

Довгасти́й ящи́к

Едгар Аллан По

ДОВГАСТИЙ ЯЩИК

© Український переклад. Л. Н. Маєвська, 1992.

Кілька років тому, прямуючи до Нью-Йорка з Чарлстона, що у штаті Південна Кароліна, я замовив каюту на чудовому пакетботі "Індепенденс", де капітаном був Гарді. Ми мали вийти в море, якщо погода не перешкодить, п'ятнадцятого числа того ж місяця (червня), а чотирнадцятого я піднявся на борт, аби залагодити кілька дрібних справ, пов'язаних з подорожжю.

Від капітана я дізнався, що пасажирів буде пребагато і дам серед них — куди більше, ніж звичайно. У списку я знайшов імена кількох своїх знайомих і вельми зрадив, коли дізнався, що побачу і містера Корнелія Вайета, молодого художника, до якого я плекав тепле почуття дружби. Ми разом навчалися в Ч-ському університеті й були тоді нерозлийвода. Він мав темперамент, властивий геніям, і був палкий, вразливий, піддатливий мізантропії. До всього того додайте, що в грудях людських ніколи ще не билосся таке гаряче та вірне серце.

Я завважив, що на його ім'я записано аж три каюти і, знову переглянувши список пасажирів, дізнався, що подорожує він не один, а з дружиною та двома своїми сестрами. Каюти були досить просторі, і в кожній — по два спальні місця, одне над одним. Ті полиці, правда, були такі вузькі, що на них могло поміститися тільки по одному пасажирові; і все-таки я не міг збагнути, навіщо їм на чотирьох знадобилося три каюти, а не дві. Саме тієї пори я перебував під владою того похмурогодушевного настрою, що нерідко поєднується з неприродно перебільшеною цікавістю до всіляких дрібниць: сором признатися, але з приводу цієї зайвої каюти я робив чимало безглузвих припущень, які не додають мені честі. Ну яке мені діло до того всього, одначе я вперто сушив собі голову й далі над загадкою третьої каюти. Врешті я розгадав її і вельми здивувався, що не додумався до цього раніше. "Ну ясно, з ними ж їде служниця! — мовив я сам до себе. — Який же я дурень, що не здогадався відразу!" Я знову зазірнув до списку, та виявилось, що вони подорожують без служниці, хоча спочатку й мали намір узяти її з собою, бо в списку перше зазначалося: "зі служницею", а потім ці слова було викреслено. "О, йдеться, безперечно, про додатковий багаж! — подумав я. — Якусь із своїх речей він не бажає перевозити в трюмі, а воліє сам пильнувати її... А, он воно що! То, мабуть, якась картина... Це ж про неї він, либонь, домовлявся з Ніколіно, італійським євреєм!" Такий висновок цілком мене задовольнив, і та дрібничка вже не ятрила мою цікавість.

Сестер Вайета, напрочуд милих і розумних дівчат, я знав дуже добре, та дружини його ще жодного разу не бачив, бо побралися вони зовсім недавно. Але він частенько розповідав мені про неї з притаманним йому палким захопленням. Змальовував її як неперевершену красуню й дотепницю, щедро обдаровану талантами. Отож мені

нетерпеливилось побачити її.

Того дня, коли я побував на пакетботі, тобто чотирнадцятого, туди мав навідатися і Вайет з дружиною та сестрами — про це повідомив мене капітан, — а тому я затримався на борту ще годинку, маючи надію познайомитися з молодою. Та ось капітанові надійшла записка з вибаченням: "Місіс В. трохи занедужала, а тому прибуде на пакетбот не раніше як завтра перед самісіньким відплиттям".

Назавтра, коли я вже прямував з готелю на пристань, капітан Гарді перестрів мене і сказав, що "через деякі обставини" (безглузда, але зручна відмовка) "Індепенденс" іще постоїть на якорі день-два, а коли все буде готове до відплиття, він пришле когось дати мені знати. Я здивувався, адже віяв свіжий південний бриз; а що капітан не пояснив, які то були "обставини", хоч як я намагався витягти це з нього, то мені тільки й лишалось вернутися у готель і знічев'я потерпати від цікавості й нетерплячки.

З тиждень я марно чекав звістки від капітана, та ось нарешті вона надійшла, і я негайно вирушив на пакетбот. Там було вже повно пасажирів і всі метушилися — як завше перед дорогою. Вайет та його супутниці прибули хвилин через десять після мене. Сестри, молода дружина і сам художник ступили на палубу, і я помітив, що останній був у полоні одної з найпохмуріших своїх мізантропій, але я до того здавна звик і вже не зважав на його лихий гумор. Він навіть не представив мене дружині, отож цей борг чемності довелося сплатити його сестрі, напрочуд милій і тямущій дівчині, яка, знайомлячи нас, промовила поспіхом кілька відповідних слів.

Обличчя місіс Вайет ховалося за густим серпанком вуалі, отож коли вона, у відповідь на мій уклін, відгорнула її, то, признаюся, я був глибоко вражений. Я був би навіть ошелешений, якби давній досвід не навчив мене вірити тільки наполовину захопленим словам мого друга-художника, коли він змальовував жіночі чари. Я добре знав, як легко він підноситься і ширяє у сферах чистого ідеалу, варто нам заговорити про красу.

Скажу по щирості, хоч як придивлявся, а нічого привабливого в місіс Вайет я не знайшов. Гадаю, її сміливо можна було б назвати поганулею. Проте вдягнена вона була з вишуканим смаком — тому сумніви мої заступило переконання, що вона полонила серце мого друга довговічнішими чарами розуму й душі. Всього кілька слів промовила вона до мене й одразу попрямувала в свою каюту разом з містером Вайетом.

І знов прокинулась моя непогамовна цікавість. Служниці з ними не було — в цьому я вже пересвідчився. Тому я почав виглядати, чи не з'явиться ще додатковий багаж. Минув якийсь час — і на пристань в'їхав візок з довгастим сосновим ящиком — здається, тільки його й чекали на пакетботі, щоб вийти в море. Тільки-но ящик перенесли на судно, як ми знялися з якоря, невдовзі щасливо проминули обмілину і вийшли у відкрите море.

Ящик цей — я вже казав — був довгастий. Близько шести футів завдовжки та двох з половиною завширшки — я уважно розглянув його і волів би бути точним. Форму таку побачиш не часто, тому, угледівши ящик, я похвалив себе за проникливість і здогадливість. Пригадуєте, я дійшов висновку, що незвичайний багаж мого друга

художника мав складатися з картин або принаймні з однієї картини. Мені було відомо, що протягом кількох тижнів він вів переговори з Ніколіно — і ось з'являється ящик, і форма його свідчить про те, що в ньому може бути тільки копія "Таємної вечери" Леонардо да Вінчі, а не що інше. Я ж знав: не так давно Ніколіно придбав копію "Таємної вечери", написану у Флоренції Рубіні-молодшим. Отож і цю загадку можна вважати розгаданою. Я тихенько посміювався, думаючи, який то я проникливий. Це вперше, відколи я знав Вайета, він крився від мене з якоюсь своєю мистецькою таємницею; і от тепер він явно намірився поглузувати з мене: провезти нишком чудову картину до Нью-Йорка під самісіньким моїм носом, розраховуючи при цьому, що я ні про що не здогадаюся. Я вирішив платити йому тим самим — тепер і надалі.

Одне було мені дуже прикро: ящик поставили не в запасній каюті, а у Вайетовій. Там він і лишився на підлозі, зайнявши майже весь простір, і, певно, дуже заважав художникові та його дружині, тим більше, що на ньому великими незграбними літерами було зроблено напис — чи то смолою, чи фарбою, яка міцно і гидко тхнула, — мені той запах видався нестерпно нудотним. На накривці ящика я прочитав слова: "Місіс Аделаїді Кертіс, Олбані, Нью-Йорк. Під наглядом Корнелія Вайета, есквайра. Верх. Переносити обережно".

Я знав, що місіс Аделаїда Кертіс, яка мешкає в Олбані, — мати художникової дружини, але потім подумав, що то просто містифікація і адреса має збити мене з пантелику. Бо ж я не мав жодного сумніву, що в напрямку на північ ящик не рушить далі майстерні мого друга-мізантропа на Чемберс-стріт у Нью-Йорку.

Перші три-чотири дні нашої подорожі погода стояла чудова, хоча вітер тримався любовий — він повіяв з півночі, тільки-но берег розтанув удалині. Пасажири, ясно, були в піднесеному настрої і вельми товариські. Виняток складали тільки Вайет та його сестри, які поводитися так холодно й стримано, аж я сказав би — нечемно. Поведінка самого Вайета для мене не дивина. Він був смутніший ніж звичайно — навіть похмурий, — та для його сестер то було непростенно. Майже весь час вони проводили на самоті і, хоч як я їх умовляв, рішуче відмовились приєднатися до товариства.

Місіс Вайет трималася куди люб'язніше. Цебто вона була напрочуд говірка, а бути говіркою під час морської мандрівки — то ознака вельми приємної товариської вдачі. Вона неймовірно близько заприязнилася з більшістю дам і, на моє превелике здивування, надто охоче кокетувала з чоловіками. Всіх нас вона неабияк потішала. Я сказав "потішала", не знаючи, як висловитися точніш. Відверто кажучи, невдовзі я помітив, що всі куди частіше сміялися з місіс Вайет, ніж разом з нею. Із чоловіків більше двох слів про неї не витягнеш, зате дами швиденько склали їй ціну: "добросерда сіромашка, досить незугарна, геть не освічена і явно вульгарна". І всі дивом дивувалися, гадаючи, якими тенетами затягнуто Вайета до такого шлюбу. Багатством — такий був загальний присуд; але ж я знав, що він несправедливий. Якось Вайет мені признався, що вона не принесла йому в посаг жодного долара і що їй нема від кого чекати спадку. Він казав мені, що одружився "з кохання й заради самого кохання, бо знайшов ту, котра більш ніж гідна кохання". Коли я пригадав ці слова мого друга,

признаюся, вони мене спантеличили. Може, він схибнувся? А що я міг думати? Адже він був такий витончений, такий розумний, такий вибагливий, такий чутливий до найменшого ґанджу, такий палкий прихильник прекрасного! А жіночка, видно, неабияк його шанувала — особливо це ставало помітно в його відсутність, коли вона всіх розважала, раз у раз повторюючи що-небудь з того, що їй казав її "коханий чоловік, містер Вайет". Здавалося, слово "чоловік", якщо вжити один з її власних делікатних висловів, "не сходило в неї з язика". Одначе вся корабельна компанія не могла не помічати: він явно її уникає і постійно зачинається в своїй каюті, з якої, власне, майже не виходить, даючи дружині повну волю розважатися в товаристві як їй самій заманеться.

З того, що я бачив і чув, я зробив такий висновок: мій друг з незбагненної примхи долі, а може, й піддавшись сліпій пристрасті, пов'язав себе з особою, як не глянь, куди нижчого рівня, і ось сталося те, чого й слід було чекати: минуло трохи часу, і вона вже вкрай йому осоружна. Щирим серцем я співчував бідоласі, але ніяк не міг пробачити йому тієї містифікації з "Таємною вечерею". За це я й надумав з ним поквитатися.

Якогось дня він вийшов на палубу, і я, своїм звичаєм узявши його під руку, почав з ним прогулюватися туди-сюди. Але це нітрохи не розвіяло його похмурості (яку я вважав цілком зрозумілою за таких обставин). Він усе мовчав, а коли й говорив, то сумовито, з натугою. Разів зо два я спробував був пожартувати, і він спроквола всміхнувся. Бідолашний! Згадавши його дружину, я навіть здивувався, що йому стало духу вичавити з себе бодай подобу усмішки. Врешті я прицілівся, вирішивши завдати влучного удару: закину спершу кілька непрямих натяків на довгастий ящик — аби мало-помалу дати йому втямки, що в дурні мене не пошиєш і що я зовсім не став жертвою його маленької дотепної містифікації. І ось я пальнув зі своєї замаскованої батареї, сказавши щось про "незвичайну форму цього ящика"; промовляючи ті слова, я багатозначно посміхався, підморгнув і легенько тицьнув його пальцем у ребро.

Те, як Вайет сприйняв цей безневинний жарт, негайно переконало мене в тому, що він таки несповна розуму. Спочатку він витріщився на мене так, наче силкувався й не міг збагнути дотепності моїх слів, однак помалу, в міру того як він усвідомлював їхній прихований зміст, очі його все дужче вилазили з орбіт. Далі він побагровів, потім зробився блідий як віск, а тоді, наче мій натяк неабияк його потішив, буйно розреготався і, мені на диво, реготав не вгаваючи, ще голосніше й нестямніше, хвилин з десять, не менш. Насамкінець він навзгак упав на палубу. Коли я кинувся піднімати його, мені здалося, ніби він неживий.

Я гукнув по допомогу, й нам коштувало величезних зусиль привести його до тями. Прочнувшись, він щось замурмотів. Перегодом ми пустили йому кров і вклали спати. На ранок він здавався цілком здоровим, принаймні фізично. Про його здоровий глузд я краще помовчу. Від того дня я старанно уникав його, на пораду капітана, який, певно, цілком поділяв мою думку про те, що бідолашний художник зсунувся з глузду, але застеріг мене жодній душі на кораблі про це розповідати.

Відразу після тої пригоди з Вайетом обставини збіглися так, що тільки дужче

загострили цікавість, яка мене опосіла. А збіг був такий. Я зробився нервовий — пив забагато зеленого чаю і препогано спав, а протягом двох ночей, можна сказати, сон мене зовсім не брав. Двері моєї кімнати виходили в головний салон, який був також їдальнею,— туди ж виходили двері всіх кают з одним пасажиром. Двері трьох Вайетових кают відчинялися в малий салон, відділений від головного легенькими ковзними дверима, які не замикалися на ніч. А що ми пливли майже весь час проти лобового вітру, причому досить міцного, то судно кренгувало невпинно, і коли воно хилилося на правий борт, то ковзні двері між салонами посувались убік і лишались відчинені, бо ніхто не давав собі клопоту піднятися й зачинити їх. Моя ж полиця розташована так, що коли ковзні двері відхилялися, а двері моєї каюти були відчинені (так воно бувало всякчас через задуху), я міг бачити майже весь малий салон, причому саме ту його частину, куди виходили каюти містера Вайета. Отож у ті дві ночі (не підряд), потерпаючи від безсоння, я цілком виразно бачив, як близько одинадцятої години — і тої, і тої ночі — місіс Вайет скрадаючись виходила з каюти містера Вайета і зникала в третій каюті, де й лишалася до світанку, потім чоловік її кликав, і вона верталась назад. Це явно свідчило, що розрив між ними — повний. Вони вже спали порізно,— мабуть, збиралися взяти формальне розлучення, і тут я дійшов остаточного висновку щодо зайвої каюти.

Назву ще одну обставину, яка вельми мене зацікавила. То було в ті згадані безсонні ночі: одразу по тому як місіс Вайет ішла в третю каюту, з тої, де лишався її чоловік, до мого слуху починали долинати ледь чутні шерехи й постукування. Деякий час я пильно до них дослухався, і врешті мені пощастило — я таки додумався, що то могло бути. То художник відкривав довгастий ящик з допомогою стамески та дерев'яного молотка, обгорнутого, мабуть, у якусь м'яку вовняну тканину або полотнину, щоб приглушити стукіт.

Мені ввижалося, що я можу цілком точно вгадати мить, коли він виймав гвіздки з накривки, коли знімав її та коли клав на нижню полицю. Останнє, приміром, я вгадував з тихенького постукування накривки по дерев'яних окрайках полиці, якого він не міг уникнути, хоч і опускав накривку надзвичайно обережно. А на підлозі місця для неї не знайшлося б. Далі западала мертва тиша, і до світанку я ні першого разу, ні другого більш нічого не чув; правда, коли-не-коли мені вчувалося, ніби звідти линуць майже безгучні ридання чи шепіт, але то, певно, було тільки витвором моєї уяви. Я сказав, що звуки ті скидалися на ридання чи то зітхання, проте, звичайно, вони не могли бути ні тим, ні тим. Я радше повірив би, що то мені просто у вухах дзвеніло. Безсумнівно, містер Вайет, як і годиться натурі артистичній, всього лише давав волю своєму мистецькому темпераменту, підкоряючись непоборній пристрасті. Він розкривав довгастий ящик, аби порозкошувати, споглядаючи сховану там неоціненну картину. Але з якої примхи він заходився б над нею ридати? Отож, повторюю, мене, безперечно, вводила в оману моя фантазія, підстьобнута зеленим чаєм славного капітана Гарді. До схід сонця я обидва рази ясно чув, як містер Вайет знову забивав гвіздки в накривку ящика молотком, обгорнутим у полотнину. Після того він виходив повністю вдягнений і

викликав місіс Вайет з її каюти.

Наше плавання тривало вже сім днів, і ми саме пропливали мис Гаттерас, коли це з південного заходу налетіла буря. Та ми сяк-так підготувалися до неї, бо вже певний час погода загрозливо супилась. Усе, що слід, унизу і на палубі було надійно попригвинчувано та позакріплювано. В міру того як вітер міцнішав, ми прибирали вітрила і йшли тепер тільки на контрбізані та фор-марселі — подвійно рифованих.

Отак ми пливли без пригод дві доби — наш корабель виявився чудовим мореплавцем, і ми нітрохи не набрали води в трюм. Та наприкінці другого дня вітер зробився ураганим, подер нашу контрбізань на клоччя, ми втратили владу над судном, і кілька гігантських водяних валів один по одному нас накрили. В море змило трьох матросів, камбуз і майже весь лівий фальшборт. Не встигли ми отямитися від цього нещастя, як луснув фор-марсель, однак ми напнули штормові вітрила, і протягом кількох годин наше судно впевнено і щасливо просувалося вперед.

Проте ураган не вщухав, і не було помітно жодної ознаки того, що невдовзі він ущухне. Ванти, як виявилось, було погано припасовано, і весь час їх шарпало — через це на третій день близько п'ятої години дня, коли корабель різко крутнуло, бізань-щогла не витримала і впала на палубу. Понад годину ми марно силкувалися викинути її з судна, яке стало тепер іграшкою страхітливої бічної хитавиці; не встигли ми ще впоратися, як на корму прибіг тесля і повідомив, що вода в трюмі піднялася на чотири фути. На довершення всіх знегод з'ясувалося, що помпи засмічені й воду не відкачують.

Сум'яття і розпач запанували тепер на судні, було зроблено спробу полегшити його, викинувши за борт весь вантаж, до якого руки дістануть, та зрубавши дві останні щогли. Врешті нам пощастило це зробити, але помпи й досі не діяли і вода в трюмі стрімко прибувала.

Коли сонце вже сідало, буря помітно вщухла, а з нею трохи вляглося і хвилювання, і в нас з'явилася крихта надії порятуватись у шлюпках. О восьмій вечора хмари з навітряного боку розвіялись, і місяць уповні скупав нас у своїх променях,— цей несподіваний талан дуже нас підбадьорив.

Нам коштувало неймовірних зусиль без лихих пригод спустити на воду вельбот, і в ньому розмістилася команда та майже всі пасажери. Вельбот одразу ж відштовхнувся від судна, і на третій день після кораблетрощі ті, хто в ньому був, зазнавши чимало злигоднів, дісталися до Окракок-Інлет.

На борту пакетбота лишилося чотирнадцять чоловік, разом з капітаном, які відважились довірити свою долю кормовій шлюпці. Ми спустили її без особливих труднощів, хоча, тільки-но вона торкнулася води, хвиля не залила її лише чудом. В цю шлюпку посідали капітан з дружиною, містер Вайет зі своїми супутницями, мексиканський офіцер, його дружина й четверо дітей та я сам зі слугою-негром.

Ясно, що в шлюпці майже не лишалося місця, а тому ми могли взяти з собою лише кілька вкрай необхідних навігаційних інструментів і трохи харчів. Усі наші речі, крім одягу, що був на нас, лишилися на борту, і, звісно, ніхто навіть помислити не міг рятувати бодай частину свого багажу. Як же ми всі здивувались, коли містер Вайет,

який сидів на кормі шлюпки, раптом скочив на ноги, щойно ми відійшли від пакетбота на кілька сажнів, і спокійно зажадав від капітана Гарді повернути назад до пакетбота, щоб він міг узяти з собою свій довгастий ящик!

— Сядьте, містере Вайет,— суворо мовив капітан.— Ви перекинете нас, якщо не сидітимете тихо. Адже шлюпка й так занурена в воду по самісінький планшир.

— Ящик! — закричав містер Вайет, не збираючись сідати.— Я кажу вам про ящик! Капітане Гарді, ви не зможете... ви не посмієте мені відмовити. Він важить... дуже трохи, майже нічого. Ненькою, що вас породила, милістю Божою, надією вашою на вічне спасіння закликаю вас — верніться за ящиком!

Розпачливе художникове благання, здавалось, на мить зворушило капітана, та на його обличчя одразу ж знову набіг суворий вираз, і він відповів тільки:

— Містере Вайет, ви навіжений! Я вас не слухатиму. Сідайте-но, бо потопите шлюпку. Постривайте... Хапайте його!.. Тримайте!.. Він наміряється кинутися за борт! Ну от... я так і знав... він кинувся в море!

Таки правда, містер Вайет поринув у хвилі, а що ми були досить близько від пакетбота, який затуляв нас од вітру, то йому пощастило ціною надлюдських зусиль ухопитися за канат, який звисав з носового клюза. Через мить він був уже на палубі й стрімголов кинувся вниз у каюту.

Тим часом нас віднесло за корму судна на поталу ще бурхливим хвилям. Ми спробували вернутись до пакетбота, але буревій гнав нас, куди хотів, наче пір'їнку. І ми збагнули, що сердега-художник приречений.

Ми опинилися вже далеченько від потрощеного пакетбота, коли шаленець (а ми не сумнівалися, що він збожеволів!) піднявся трапом і, хоча це вимагало величезної сили, витяг на палубу довгастий ящик. Поки ми дивилися на нього, вражені, він швидко обмотав ящик тридюймовим канатом і тим же канатом обв'язав і себе. Наступної миті ящик з художником були вже в морі — й воно одразу ж поглинуло їх.

Якусь хвилю ми тримали шлюпку незрушно і, сповнені суму, дивилися на роковане місце. Потім ми заходилися гребти й попливли геть. Понад годину в нашій шлюпці панувала німа тиша. Врешті я насмілюся її порушити:

— Ви помітили, капітане, що вони зразу пішли на дно? Хіба це не дивно? Признатись, коли я побачив, що він прив'язує себе до ящика перед тим, як пірнути у хвилі, в мені пробудилася благоденська надія на його порятунок.

— Вони й мали піти на дно,— відповів капітан.— Мов камінь. Та невдовзі вони випливають на поверхню — але не раніше, ніж розчиниться сіль.

— Сіль?! — вигукнув я.

— Цитьте,— мовив капітан, вказуючи на дружину й сестер небіжчика.— Ми побалакаємо про це згодом, коли трапиться слушніша нагода.

Ми настраждалися й ледве уникли смерті в морській безодні, але щастя всміхнулося й нам, а не тільки нашим товаришам у вельботі. Коротше кажучи, минуло чотири дні безпросвітних злигоднів — і ми, ледь живі, прибилися до піщаного берега навпроти острова Роанок. Там ми пробули тиждень, не зазнавши ніяких збитків од тих,

хто промишляє з кораблетрош, і врешті нас підбрало судно, яке пливло до Нью-Йорка.

Приблизно через місяць після загибелі "Індепенденса" я випадково здибав на Бродвеї каштана Гарді. Як і слід було сподіватися, невдовзі ми завели мову про те, що нас спіткало, та про сумну долю бідолашного Вайета. Тоді-то я й дізнався про такі подробиці.

Художник узяв каюти для себе, своєї дружини, двох сестер та служниці. Його дружина справді була, як він і змальовував її, небачено вродлива й на диво талановита жінка. Вранці чотирнадцятого червня (того дня, коли я вперше піднявся на пакетбот) вона зненацька занедужала й через кілька годин померла. Молодий чоловік був у нестямі від горя, але з деяких причин не міг відкласти свого повернення до Нью-Йорка. Він мав одвезти тіло своєї обожнюваної дружини до її матері, але не міг зробити цього не криючись, бо повсюдно відомий забобон став би на заваді його наміру. Дев'ятеро з десяти пасажирів воліли б зовсім відмовитися від поїздки, тільки б не подорожувати на одному кораблі з небіжчиком.

Аби вийти з цієї скрути, капітан Гарді влаштував так, що тіло, частково набальзамоване й обкладене сіллю в ящику відповідних розмірів, було взято на борт як багаж.. Смерть молодой тримали в таємниці, але оскільки всі знали, що містер Вайет збирався до Нью-Йорка з дружиною, треба було знайти жінку, яка видавала б себе за неї під час подорожі. На це без зайвих умовлянь згодилася служниця покійної. Третю каюту, яка спершу призначалася для неї, містер Вайет залишив собі, а нібито дружина, звісно, проводила там усі ночі. Вдень вона як уміла грала роль своєї покійної господині, з якою — вони потурбувалися з'ясувати це заздалегідь — ніхто з пасажирів не був знайомий.

До помилки моєї, цілком зрозуміло, спричинилася моя надто безтурботна, нетактовно-допитлива й надто імпульсивна вдача. Останнім часом я майже не сплю ночами. Перевертаюся з боку на бік, а мені перед очима невідступно стоїть той образ. І слух мій крає — краятиме довіку — пронизливий навіжений регіт.